

March 2003

เปิดประเด็น : การขจัดอุปสรรคทางการศึกษาที่ปราศจากการขจัดอุปสรรคทางการเงิน

สำลี ทองจิ้ว

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

ทองจิ้ว, สำลี (2003) "เปิดประเด็น : การขจัดอุปสรรคทางการศึกษาที่ปราศจากการขจัดอุปสรรคทางการเงิน," *Journal of Education Studies*: Vol. 31: Iss. 3, Article 15.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol31/iss3/15>

This Article is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

เปิดประเด็น

การปฏิรูปการศึกษาที่ปราศจากการปฏิรูปการฝึกหัดครู

สำลี ทองธิว

นับตั้งแต่ได้มีการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นต้นมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยเฉพาะ ในที่นี้คือสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาซึ่งเป็นแกนหลักในการปฏิรูปการเรียนรู้ก็ได้ออกมาแสดงบทบาทโดดเด่นในเรื่องนี้อย่างชัดเจนอาจจะเป็นเพราะเป็นงานในความรับผิดชอบโดยตรง ประกอบกับได้รับงบประมาณมาจัดการในเรื่องนี้อย่างเหลือเฟือเพื่อจึงทำให้สามารถเจาะทำงานในด้านนี้ได้อย่างกว้างขวางกว่าหน่วยงานอื่นๆ

อย่างไรก็ตามการปฏิรูปการศึกษานั้นมีองค์ประกอบที่กว้างขวางกว่าการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยครอบคลุมเรื่องการปฏิรูปการบริหาร ปฏิรูปการจัดการงบประมาณ และที่สำคัญคือปฏิรูปและพัฒนาครูตลอดจนบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งการปฏิรูปทุกด้านที่กล่าวมาทั้งหมดประสานรับกันเข้าจึงจะทำให้การปฏิรูปการศึกษาสมบูรณ์ได้

สำหรับการปฏิรูปและพัฒนาครูตลอดจนบุคลากรทางการศึกษานั้น เป็นความรับผิดชอบโดยตรงของบรรดาสถาบันการฝึกหัดครู คณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ซึ่งมีบทบาทหลักสองประการด้วยกัน ประการแรกคือบทบาทการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กำลังปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา ซึ่งมีจำนวนอยู่ไม่ต่ำกว่าหกแสนคน โดยมีบทบาทในการให้ความรู้เสริม เป็นวิทยากรจัดอบรม และเป็นพี่เลี้ยงให้เขาเหล่านั้นสามารถทำงานตามแนวปฏิรูปการศึกษาได้ บทบาทที่สองคือการผลิตครูและบุคลากรตลอดจนผู้บริหารรุ่นใหม่ที่สามารถทำงานตามแนวปฏิรูปการศึกษาได้

ประเด็นที่น่าสนใจในเรื่องการผลิตครู และบุคลากรรุ่นใหม่ในแนวปฏิรูปการศึกษานี้ คือแทนที่จะช่วยกันทำความเข้าใจกับความหมายของคำว่าปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูปครูเพื่อพัฒนาให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการเรียนรู้ ทำให้ครูสามารถทำหน้าที่เป็นผู้จัดการการเรียนรู้ วางแผนการสอนได้หลากหลายตรงกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นและเข้าใจความต้องการของชุมชน ทุกสถาบันการฝึกหัดครูกลับมุ่งเน้นความสำคัญให้กับเรื่องการเสริมเนื้อหาสาระให้กับครู หมายความว่าครูที่มีประสิทธิภาพ ครูในยุคปฏิรูปการศึกษาจะต้องมีเนื้อหาสาระแน่นกว่าครูในยุคก่อนๆ นอกจากนี้จะต้องเป็นครูที่ผ่านการฝึกสอนนานกว่าครูก่อนๆ ทั้งนี้ไม่ได้พูดถึงว่าประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกสอนในช่วงที่

นานขึ้น หรือสาระที่เรียนมากขึ้นนั้นจะเป็นในแนวเดียวกันกับการปฏิรูปหรือไม่ เท่าที่ศึกษารายละเอียดในหลักสูตรใหม่ ๕ ปีของสถาบันฝึกหัดครูเหล่านี้มีหลายแห่งน่าเป็นห่วงว่าแทนที่จะได้ครูพันธุ์ใหม่อย่างที่คิด อาจจะได้ครูพันธุ์เก่าที่ยึดวิธีการสอนแนวที่ยิ่งทำให้นักเรียนมีความทุกข์มากขึ้นก็ได้ ยึดยึดความรู้อันที่ครูมีมากขึ้นให้นักเรียน ให้นักเรียนเรียนรู้ในห้องเรียนแคบๆ มากขึ้นแทนที่จะสามารถเรียนรู้จากบริบทชุมชนได้

ที่สามารถให้รายละเอียดเหล่านี้ได้เพราะ เพลียนมีโอกาสได้สัมผัสกับหลักสูตรการฝึกหัดครูหลายแห่งที่มีลักษณะดังกล่าวข้างต้น ถ้าเป็นเช่นนี้ก็น่าเป็นห่วงว่าจะทำให้สถาบันฝึกหัดครูได้รับการปฏิรูปเพื่อให้สามารถรองรับการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างแท้จริงได้อย่างไร

ผู้เขียน

รองศาสตราจารย์ ดร.สำลี ทองธิว อาจารย์ประจำภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย